

ORDU SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN SOSYODEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ VE EĞİTİMLERİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

Nurgül BÖLÜKBAŞ*

Kabul Tarihi:22.02.2005

ÖZET

Günümüzde Sağlık Yüksekokullarının öğrenim hedeflerini belirleme, öğrenciye yeterli ve kaliteli hizmet sunan uygulama alanı sağlama, nitelikli ve yeterli öğretim elemanı bulma, derslerde çağdaş öğretim yöntemlerini kullanma ve öğrencinin objektif olarak değerlendirilmesi açısından sıkıntıları vardır. Eğitimde kaliteyi artıran faktörler; öğrencinin kalitesi, öğretim elemanlarının kalitesi, müfredat programlarının ve öğretim yöntemlerinin iyileştirilmesi, fizik ortam ve teknik donanımın kalitesi, sosyal, kültürel ve akademik etkinliklerin yeterliliği ile olabilir.

Bu çalışma Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ordu Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin sosyodemografik özellikleri ve eğitimleri ile ilgili görüşlerini saptamak amacıyla yapılmıştır. Veriler araştırmacı tarafından geliştirilen anket formu aracılığıyla toplanmıştır. Formda okulun bina, öğretim kadroları ve diğer özelliklerine ilişkin sorular yer almıştır. Toplam 139 öğrenci ile çalışma gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin %32.4'ü 1-5 arası tercihle, %44.5'i açıkta kalmamak ve aile büyüklerini isteği ile okudukları bölümü tercih ettikleri saptanmıştır. Öğrencilerin %42.4'ü üniversite ortamı olarak okulu kötü, %38.8'i fiziki koşulları kötü, %58.3'ü öğretim elemanlarının tutumunu iyi, %53.9'u danışmanlarının tutumunu iyi olarak belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik eğitimi, eğitimde kalite, hemşirelik öğrencileri

ABSTRACT

The Socio-Demographic Characteristics and Opinions Connected with Education of The Students in Ordu Health School

Nowadays, schools of health have some problems as the determining of educational objectives; to providing the practice fields which offers adequate and quality services to the students; assigning qualified and competent educational staffs; utilization of contemporary teaching methodologies and evaluating students objectively. The factors to improve the quality of education may be the quality of students, the quality of educational staffs, the syllabus, the techniques of education facilitate of the school, the adequacy of social, cultural and academic activities.

This study was carried out to determine the socio-demographic characteristics and opinions connected with their education of the students at Ondokuz Mayıs University Ordu Health School. The data have been collected by a questionnaire developed by the researchers. There were questions connected with to identify the existing figures of the buildings, teaching staff and other qualifications in the form. His study was carried by total 139 nursing students. The students were found to be preference between 1-5 (32.4%), to not be without work and desire which great of the family (44.5%). The students were determined "bad" the school university surrounding (42.4%), physical condition was "bad" (38.8%), attitude of educational staffs "good" (58.3%), attitude of advisor "good" (53.9 %).

Keywords: Nursing education, education quality, nursing students

*Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ordu Sağlık Yüksekokulu (e-mail: nurgulb@omu.edu.tr)

GİRİŞ

Hemşirelik eğitimi insan sağlığıyla doğrudan ilişkili olduğundan öğrencinin fiziksel, zihinsel ve ahlaksal varlığında değişiklik ve gelişme yaratılabilmelidir. Bunu sağlamak için hemşirelik eğitimi, mesleğe bakış açısından ileriye görebilen, modern, profesyonel bir meslek üyesi olarak görevini yapabilen meslek üyeleri yetiştirecek şekilde olmalıdır. Bu amaca ulaşabilmek için ülkemizde üniversite düzeyinde hemşirelik eğitimi veren hemşirelik okullarının eğitimini irdeleyen ulusal düzeyde kongre ve sempozyumlar yapılarak eğitimin niteliğine yönelik tartışmalar sürdürülmektedir (Güner ve Terakye 2000).

Bilgi çağı olarak adlandırılan günümüz dünyasında sağlık sektöründe hizmet verecek kişilerin eğitiminin önemi daha da artmaktadır. Toplumda meydana gelen değişimler meslekleri etkilemekte ve sonuçta eğitim sistemlerinin yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır (Erşan ve ark. 2000). Yeni yüzyılda etkili olabilmek için hemşirelik eğitim sisteminin de kendini yenilemesi, değişen koşul, gereksinim ve beklentilere karşılık vermesi zorunludur (Kömürcü 1988).

Üniversite eğitimi gören gençlerin çok yönlü yetiştirilmesi çağın gereğidir (Erdem 2001). Bugün ve gelecekte iyi eğitilmiş hemşireleri yetiştirmek, sağlık bakımının yeterli, etkili ve dengeli bir biçimde verilebilmesinde önemli koşullardan bir belki de birincisidir (Dede 1998). Unutulmamalıdır ki hasta bakım kalitesinde görülen iyileşme bir anlamda eğitiminin başarısı olacaktır (Kömürcü 1988).

1996 yılında Sağlık Bakanlığı ve YÖK arasında yapılan protokolle Sağlık Meslek Liselerinin hemşirelik ve ebelik bölümlerine öğrenci alınmaması karara bağlanmış ve 79 Sağlık Yüksekokulu açılması kararı alınmıştır. Hemşirelik ve ebelik eğitiminin ortaöğretimden yükseköğretim düzeyine geçiş sürecinin 45

yılı aşkın bir süre almasına karşın, 2002 yılına kadar bu kararın uygulamada olması sevinçle karşılanmıştır. Ancak bu konuda bir planlama yapılmadan lisans düzeyinde eğitim ve öğretime başlanması, eğitimin niteliği ile ilgili sorunları ve kaygıları da birlikte getirmiştir. Nitelikli öğrenci yetiştirmenin ön koşullarından biri de nitelikli uygulama alanı sağlamaktır. Yapılan bir araştırmada 28 Sağlık Yüksekokulu, uygulama alanının yetersizliğini ve uygulama alanında model eksikliğini yaşanan sorun olarak göstermiştir (Özcan ve Yiğit 2000). Eğitimde kaliteyi belirleyen faktörler içinde fizik ortam ve teknik donanım kalitesi oldukça önemlidir (Erdem 2001).

Kişilerin buldukları ortamda her yönü ile hoşnut olmaları, eğitimde istenilen başarının elde edilmesinde etkili olacaktır. Eğitim yapıları yalnızca çeşitli hacimlerden oluşmuş kapalı mekanlar değil, içinde barındırdıkları kişilerin gereksinimlerini her yönden en iyi biçimde karşılayacak ortamlar olmalıdır. Öğrencilere laboratuvar, büro hizmetleri, oyun ve eğlence alanları sağlanması eğitimin kalitesini etkileyen faktörlerdir (Erdem 2001).

Öğrencinin eğitiminde yaşadığı şehrin ve olanaklarının önemli katkısı vardır. Sağlık Yüksekokullarının büyük çoğunluğunda eğitim Sağlık Bakanlığından devir alınan binalarda sürdürülmektedir. Bu binalar şehir merkezinde olup, üniversite kampüsü ile hiçbir ilişkisi bulunmamaktadır (Erdem 2001). Ayrıca hemşirelik eğitimi, kuramsal ve uygulamalı öğretim-öğrenim yaşantılarını içeren bir eğitimidir. Öğrenci bir taraftan okulda kendine gerekli kuramsal bilgileri alırken, diğer taraftan uygulama alanlarında klinik yargılama yeteneği geliştirmeye, edindiği bilgileri davranışa dönüştürmeye ve neyi, niçin, nasıl yapacağını öğrenmeye çalışır (Aylaz ve Erşan 2000). Ancak tıp fakültelerinin bulunmadığı alanlarda açılan hemşire okulları uygulama becerisinin kazan-

dırılmamasına neden olmaktadır. Hemşirelik eğitimi %50 uygulamaya dayalı bir eğitimidir. Bazı üniversitelerde ise tıp fakültesi olmasına karşın okulun uygulama alanından kilometrelerce uzak olması aynı sorunların yaşanmasına neden teşkil etmektedir (Dramalı 2000).

Bir öğrenme ortamının tüm koşulları kusursuz olsa da, öğrenme sürecinde bireyin kendine ait özellikleri en temel belirleyici olmaktadır. Ülkemizde meslek seçiminin çoğunlukla tesadüfe bağlı olduğu ve hemşireliği seçen öğrencilerinde bir çoğunun mesleği ve çalışma koşullarını bilmeden geldikleri bilinmektedir (Gözüm 2000). Mesleklerini seyerek ve bilinçli seçmeleri sunacakları hizmetin kalitesini de olumlu etkileyecektir.

Öğrencilerin içinde buldukları durumu onların bakış açısı ile değerlendirerek, olumsuzlukları düzeltmek, olumlu olan yönleri daha da güçlendirmek amacıyla bu çalışma yapılmıştır.

YÖNTEM

Tanımlayıcı nitelikte olan bu çalışma 2002-2003 öğretim yılında Ordu Sağlık Yüksekokulu 1, 2, 3 ve 4. sınıfında öğrenim görmekte olan öğrencilerle gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini yüksekokulda okuyan toplam 181 öğrenci oluşturmuştur. Örneklem grubunun oluşturulmasında herhangi bir örnekleme yöntemine gidilmeksizin evrenin tümü örnekleme alınmıştır. ancak bazı öğrenciler ders devamsızlığı, bazı öğrencilerde araştırmaya katılmayı kabul etmedikleri için 139 öğrenci ile çalışma gerçekleştirilmiştir. Öğrencilere sosyo-demografik özellikleri, meslekleri ve eğitimleri ile ilgili hazırlanan anket formu sınıflarda toplu olarak uygulan-

mış, öğrencilerden okuldaki eğitimleri ile ilgili düşünceleri *çok iyi, iyi, orta, kötü, çok kötü* olarak ifade etmeleri istenmiştir. Araştırmanın bağımsız değişkenlerini; öğrencilerin yaş, sınıf, mezun olunan okul, anne-baba mesleği, aylık harçlık, burs/kredi alma, kalının yer gibi özellikler, bağımsız değişkenleri ise bunlardan etkileneyeceği düşünülen okul ortamı ve eğitimle ilgili özellikler oluşturmuştur.

Öğrencilere isim belirtmemeleri özellikle söylenmiş, sonuçların toplam sayılar üzerinden yüzdeler olarak ifade edileceği ve bireysel herhangi bir ifadenin söz konusu olmayacağı özellikle açıklanmıştır.

Elde edilen veriler, araştırmacı tarafından kodlanarak SPSS paket programında bilgisayar ortamında yüzdeler olarak değerlendirilmiştir.

BULGULAR ve TARTIŞMA

Öğrencilerin %59'u 17-20 yaş grubunda, %28.7'si birinci sınıfta ve %28.1'i ikinci sınıfta okumaktadır. Öğrencilerin %51.1'i il merkezinde oturmakta ve %81.3'ü lise bitirmiştir.

Öğrencilerin %36'sının baba mesleği serbest meslek, %30.9'unun memur, anne mesleği %92.1 ev hanımıdır. Ailelerin %30.9'unun aylık geliri 150-250 milyon arasında olup, öğrencinin aylık harçlığı %59.0 50-99 milyon arasındadır. Öğrencilerin %56.1'i herhangi bir burs almamaktadır. Öğrencilerin %70.5'i cep telefonu kullanmakta, %67.6'sı yurttan kalmaktadır. Öğrencilerin %50.4'ü yüksek öğrenimi bir meslek sahibi olmak ve kimseye muhtaç olmadan yaşamlarını sürdürmek amacıyla, %17.3'ü kendini geliştirmek amacıyla istediklerini belirtmişlerdir.

Tablo 1. Öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerinin dağılımı (n=139)

	S	%
<u>Yaş</u>		
17-20 yaş	82	59.0
21-24 yaş	54	38.9
25 yaş ve üzeri	1	0.7
Cevapsız	2	1.4
<u>Sınıf</u>		
1. sınıf	40	28.7
2. sınıf	34	24.5
3. sınıf	39	28.1
4. sınıf	24	17.3
<u>Yaşanılan yer</u>		
İl	71	51.1
İlçe	46	33.1
Köy	22	15.8
<u>Mezun olunan okul</u>		
Lise	113	81.3
Sağlık meslek lisesi	13	9.4
Meslek lisesi	8	5.7
Diğer	5	3.6
<u>Baba mesleği</u>		
Serbest meslek	50	36.0
Memur	43	30.9
Emekli	25	18.1
İşçi	17	12.2
İşsiz	4	2.8
<u>Anne mesleği</u>		
Ev hanımı	128	92.1
Memur	8	5.7
Emekli	3	2.2
<u>Ailenin ortalama aylık geliri</u>		
Asgari ücret	14	10.1
150 milyon-250 milyon	43	30.9
251 milyon-350 milyon	25	18.0
351 milyon-450 milyon	25	18.0
451 milyon-550 milyon	12	8.6
551 milyon-650 milyon	5	3.6
650 milyon ve üzeri	3	2.2
Cevapsız	12	8.6
<u>Aylık harçlık</u>		
50 milyon-99 milyon	82	59.0
100 milyon-149 milyon	41	29.5
150 milyon-199 milyon	5	3.6
200 milyon ve üzeri	4	2.9
Cevapsız	7	5.0
<u>Burs/kredi alma durumu</u>		
Alan	61	43.9
Almayan	78	56.1
<u>Cep telefonu</u>		
Var	98	70.5
Yok	41	29.5
<u>Kaldığı yer</u>		
Yurt	94	67.6
Evde arkadaşla	24	17.3
Evde ailesiyle	21	15.1

Günümüzde iyi bir üniversite eğitimi, başarılı bir kariyer ve dolayısıyla mutlu ve saygın bir hayat sürdürmek açısından bir gereklilik haline gelmiştir. İyi bir üniversite eğitimi, artık bir üniversiteden mezun olmanın çok ötesine geçmiş, mezun

olunan branşa ait iyi bir alan bilgisine sahip olmayı, iyi bir not ortalamasını, aktif bir sosyal hayatı ve sağlıklı insan ilişkilerini de kapsar hale gelmiştir (http://www.bilimevi.com/index.php?id=akademikdestek_universite_egitimi 2004)

Tablo 2. Öğrencilerin hemşirelik bölümünü tercih sırası ve tercih nedenleri (n=139)

	S	%
Tercih sırası		
1- 5 arası	45	32.4
6-10 arası	27	19.4
11-15 arası	32	23.0
16 ve üzeri	35	25.2
Tercih nedenleri		
Açıkta kalmamak ve büyüklerin isteği	62	44.5
İş imkanının iyi olması	45	32.4
Çocukluk hayalı	13	9.4
Mesleği sevme	11	7.9
Boşta kalmamak	4	2.9
Cevapsız	4	2.9

Okudukları hemşirelik bölümüne öğrenci seçme sınavında öğrencilerin %32.4'ü 1-5 arası tercihle, %23'ü 11-15 arası tercihle gelmişler ve %44.5'i açıkta kalmamak ve aile büyüklerinin isteği ile, %32.4'ü iş imkanının iyi olması nedeniyle seçtiklerini belirtmişlerdir.

Burdur Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinde yapılan bir çalışmada da %51.6 oranında öğrenciler açıkta kalmamak için hemşireliği seçtiklerini belirtmişlerdir (Demirel ve ark. 2004). Demirbağ ve Çam'ın Giresun ve Trab-

zon Sağlık Yüksekokullarında yaptıkları çalışmada öğrencilerin %50'sinin okulu istemeden seçtiklerini tespit edilmiştir. Aynı öğrenci grubu bölümlerini tercih nedeni olarak %26.5'i meslek olarak sevindikleri için, %22.5'i açıkta kalmamak için, %18'i ailesi istediği için ve %10'u herhangi bir üniversite bitirmiş olmak için tercih ettiklerini belirtmişlerdir (Demirbağ ve Çam 2000). Konuyla ilgili çalışma sonuçları birbirleriyle benzerlik göstermektedir (Erşan ve ark. 2000).

Tablo 3. Hemşirelik mesleğini uzun süre yapmak isteyip – istememe durumu (n=139)

	S	%
İsteyenler	65	46.8
İstemeyenler	52	37.4
Kararsızlar	19	13.6
Cevapsız	3	2.2

Öğrencilerin %46.8'i hemşirelik mesleğini uzun süre yapmak isterken, %37.4'ü istemediklerini ifade etmişlerdir. Özsoy ve arkadaşlarının yaptıkları

çalışmada mezuniyet sorası mesleği yürütmeyi düşünenlerin oranı %80.7 olarak belirlenmiştir. Bahar ve Keskin'in yaptıkları çalışmada ise bu oran %70.07

olarak saptanmıştır. Bizim çalışmamızda hemşirelik mesleğini uzun süre yapmak isteyenlerin oranı kararsızlarla birlikte %60.4 olmuştur. Bu oranın düşük olmasında öğrencilerin üniversite

hastanesinde uygulama yapma imkanlarının olmaması, klinik modellerin olumsuz etkileri etkin olduğu düşünülebilir.

Tablo 4. Öğrencilerin mezun olduklarında çalışmak istedikleri birimler (n=139)

	S	%
Öğretmen	80	57.7
Akademisyen	23	16.5
Klinik hemşiresi	18	12.9
Hastanede yönetici	16	11.5
Cevapsız	2	1.4

Öğrencilerin %57.7'si mezun olduklarında öğretmen olarak, %16.5'i akademisyen olarak çalışmak istediklerini belirtmişlerdir. Gözüm'ün yaptığı çalışmada da öğrencilerin en çok (%63.1) eğitimci olarak çalışmayı tercih ettikleri, Ulusoy yaptığı bir çalışmada öğrencilerin %28.3'ünün eğitici, %28.7'sinin yönetici, %11.3'ünün akademisyen ve %23.4 'ünün klinik hemşiresi olarak çalışmak istedikleri saptanmıştır (Gözüm 2000, Ulusoy 1992).

1992 yılında yapılan bu çalışma ile 2003 yılında yaptığımız çalışmamız sonucunu karşılaştıracak olursak eğitimci, akademisyen olmak isteyen öğrenci sayısının arttığını klinik hemşiresi olarak çalışmak isteyen öğrenci sayısında ise azalma olması dikkat çekicidir. Bu sonuçta hemşire olarak çalışmada iş doyumunun düşük, tükenmişliğin yüksek olmasının etkili olduğu düşünülebilir (Karadağ ve ark. 2002).

Tablo 5. Öğrencilerin hemşirelikten farklı bir bölüm tercihi ile ilgili düşünceleri (n=139)

	S	%
Öğretmenlik	43	66.1
Mühendislik	9	13.8
Halkla ilişkiler	4	6.3
Fizik tedavi	3	4.6
Hukuk	3	4.6
Tıp-Eczacılık	2	3.0
Mimarlık	1	1.5

Öğrencilerin %66.1'i tekrar ÖSS sınavına girip öğretmen olmayı, %13.8'i mühendis olmayı istemektedir. Burdur Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinde ya-

pılan bir çalışmada da öğrencilerin %51.6'sı tekrar ÖSS'ye girip meslek değiştirmek istediklerini belirtmişlerdir (Demirel ve ark. 2004).

Tablo 6. Öğrencilerin aldıkları eğitime ve buldukları fiziki koşullara ilişkin görüşleri (n=139)

Görüşler	Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok kötü	Cevapsız
	S %	S %	S %	S %	S %	S %
Üniversite ortamı olarak okul	1 0.7	9 6.5	52 37.4	59 42.5	18 12.9	- -
Okulun şehir içindeki konumu	5 3.6	53 38.1	48 34.5	25 18.0	8 5.8	- -
Okulun genel fiziki koşulu	- -	12 8.6	49 35.3	54 38.9	18 12.9	6 4.3
Ders araç-gereç yeterliliği	2 1.4	19 13.7	50 36.0	55 39.5	13 9.4	- -
Ders dışı etkinlikler	- -	9 6.5	50 36.0	54 38.8	24 17.3	- -
Kantin ortamı	1 0.7	5 3.6	31 22.3	45 32.4	56 40.3	1 0.7
Yemekhane hizmeti	2 1.4	26 18.7	61 43.9	79 20.9	11 7.9	10 7.2
Kütüphane yeterliliği	2 1.4	14 10.1	65 46.8	46 33.1	9 6.5	3 2.2
Ders ve ödevlerle ilgili kaynaklara ulaşabilme	34 24.5	32 23.0	73 52.5	- -	- -	- -
Öğretim elemanlarının tutumu	6 4.3	65 46.8	57 41.0	4 2.9	2 1.4	5 3.6
Sınıf danışmanlarının tutumu	18 12.9	75 53.9	37 26.7	9 6.5	- -	- -
Öğretim elemanlarının bilimsel yeterliliği	10 7.2	67 48.2	48 34.5	10 7.2	- -	4 2.9
İdari personelin tutumu	6 4.3	81 58.3	40 28.8	8 5.7	3 2.2	1 0.7
Hizmetli personelin tutumu	12 8.6	94 67.6	24 17.3	4 2.9	- -	5 3.6
Klinik personelinin tutumu	7 5.0	21 15.1	49 35.3	24 17.3	8 5.8	30 21.5
Klinik uygulamada verimlilik	12 8.6	45 32.4	46 33.1	9 6.5	7 5.0	20 14.4

Öğrenciler üniversite kampüsü içinde olmaması nedeniyle üniversite ortamı olarak okulu %42.4 oranında *kötü*, okulun şehir içindeki konumunu

%38.1 oranında *iyi*, okulun fiziki koşullarını %38.8 oranında *kötü*, ders araç gereç yeterliliğini %39.6 oranında *kötü*, ders dışı etkinlikleri %38.8

oranında *kötü*, kantin ortamını %40.3 oranında *çok kötü*, yemekhane hizmetini %43.9 oranında *orta*, kütüphane ortamını %46.8 oranında *orta*, ders ve ödevlerle ilgili kaynaklara ulaşabilme durumunu %52.5 oranında *orta*, öğretim elemanlarının tutumunu %46.8 oranında *iyi*, sınıf danışmanlarının tutumunu %53.9 oranında *iyi*, öğretim elemanlarının bilimsel yeterliliğini %48.2 oranında *iyi*, çalışan idari personelin tutumunu %58.3 oranında *iyi*, hizmetli olarak çalışan personelin tutumunu %67.6 oranında *iyi*, klinik ekibin öğrenciye karşı tutumunu %35.3 oranında *orta*, klinik uygulamaların verimliliğini %45.2 oranında *iyi* olarak belirtmişlerdir.

Yıllarca verilen uğraş sonucunda Sağlık Bakanlığının hemşire, ebe ve sağlık memurluğu eğitim programlarına 1992 yılında son verilerek 46 okul, 1996 yılında 35 okul olmak üzere toplam 81 okul yüksek öğrenim kurumuna devredilerek hemşirelik, ebelik ve sağlık memurluğu eğitiminin üniversite içinde yer alması sağlanmıştır. Ancak alt yapı hazırlanmadan, öğretim elemanı oluşmadan okul açılıp öğrenci alınması eğitimdeki olumsuzlukları ve öğrenci memnuniyetini olumsuz yönde artırmıştır (Dramalı 2000).

Erşan ve arkadaşlarının İnönü Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinde yaptıkları çalışmada öğrencilerin %84.6'sı ders dışı etkinlikleri, %81.7'si kütüphane olanaklarını, %65.2'si ders araç ve gereçlerinin yeterliliğini, %64.2'si kantin ortamını,

%50.7'si fiziki koşullarını *kötü* olarak değerlendirmişlerdir. Öğrencilerin %43.8'i idarecilerle, %40.9'u öğretim elemanlarıyla, %38.5'i idari personelle ilişkilerini *orta* olarak değerlendirmişlerdir (Erşan ve ark. 2000). Balıkesir Üniversitesi öğrencileriyle yapılan bir çalışmada ise öğrencilerinin çoğunluğunun üniversitelerinin eğitiminden, fiziki yapısından ve sosyal faaliyetlerinden memnun olmadıkları saptanmıştır (Başkurt ve Köksal 2004).

Bu sonuçlar doğrultusunda; öğrencilere mesleklerini seçmeden önce tercih edecekleri alanları tanıtılmalı ve danışmanlık yapılmalıdır. Yüksekokulların belirli özel gün ve haftalarda bu mesleği ve okulları üniversite sınavına girecek lise öğrencilerine tanıtmaları yada üniversite internet siteleri içerisinde her okul ayrıntılı olarak tanıtılması,

➤ Öğrencilerin istek ve sorunlarının dikkate alınması ve beklentilerinin saptanması,

➤ Üniversite araç, gereç ve altyapı imkanlarının artırılması, yöneticilerin bu konuda daha duyarlı davranmaları,

➤ Eğitim kalitesinin yükseltilmesi için yetişmiş öğretim elemanı sayısının artırılması, öğretim elemanlarının deneyimli ve mesleki bilgi birikimi fazla olan kişilerden seçilmesi,

➤ Okul ve üniversite toplantılarına öğrenci temsilcilerinin de katılması, yetkili organlar tarafından öğrenci öneri ve isteklerinin dikkate alınması ve iletişimini güçlendirilmesi önerilebilir.

KAYNAKLAR

-(2004). Akademik destek ve üniversite eğitimi, http://www.bilimevi.com/index.php?id=akademidestek_universiteegitimi.htm. (erişim: 11 Ekim 2004)
- Aylaz R, Erşan S (2000)**. İnönü Üniversitesi Malatya Sağlık Yüksekokulu birinci sınıf öğrencilerinin klinik uygulamalarda karşılaştıkları güçlükler ve güçlüklerle ilişkin beklentileri. 2000'li Yıllarda Sağlık Yüksekokullarında Eğitimin Geleceği Sempozyum Kitabı. Malatya. s.143-147.
- Bahar Z, Keskin S (1996)**. Hemşire öğrencilerin hemşirelik mesleğini seçme nedenleri ve kendi mesleklerine ilişkin görüşleri. Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 12(2):45-53.
- Başkurt S, Köksal S (2004)**. Balıkesir Üniversitesi öğrencilerinin sosyodemografik özellikleri ve üniversiteleri hakkındaki görüşleri. III. Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresi Özet Kitabı. Edirne.s.43
- Dede Çınar N, Tekir Aygün D (1998)**. Hemşirelik önlisans öğrencilerinin uygulamalı meslek derslerini veren öğretim elemanlarından beklentileri. Hemşire Dergisi 48(4):2-6.
- Demirbağ BC, Çan G (2000)**. Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Yüksekokullarında önlisans eğitimine devam ederken lisans hakkı tanınan öğrencilerin okullarıyla ilgili düşünceleri. 2000'li Yıllarda Sağlık Yüksekokullarında Eğitimin Geleceği Sempozyum Kitabı. Malatya. s. 131-136.
- Demirel M, Nalbant H, Lafcı D, Çıplıoğlu P (2000)**. Süleyman Demirel Üniversitesi Burdur Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin meslekleri ile ilgili bilgi ve tutumları. III. Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresi Özet Kitabı. Edirne. s.16.
- Dramalı A (2000)**. Türkiye'de hemşireliğin dünden bugüne gelişimi. 2000'li Yıllarda Sağlık Yüksekokullarında Eğitimin Geleceği Sempozyum Kitabı. Malatya. s. 1-16.
- Erdem M (2001)**. Sağlık Yüksekokullarında eğitimin geleceği. Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 4(1): 74-78.

- Erşan S, Aylaz R, Yılmaz U ve ark. (2000)**. İnönü Üniversitesi Malatya Sağlık Yüksekokulu hemşirelik öğrencilerinin eğitime ilişkin karşılaştıkları güçlükler ve çözüm önerileri. 2000'li Yıllarda Sağlık Yüksekokullarında Eğitimin Geleceği Sempozyum Kitabı. Malatya. s. 239-243.
- Gözüm S (2000)**. Hemşirelik eğitimine yeni başlayan öğrencilerin mezuniyet sonrası çalışmak istedikleri ve istemedikleri hemşirelik alanları ve gerekçeleri. 2000'li Yıllarda Sağlık Yüksekokullarında Eğitimin Geleceği Sempozyum Kitabı. Malatya. s.85-94.
- Güner P, Terakye G (2000)**. Hemşirelik Yüksekokulları son sınıf öğrencilerinin hemşirelik tanımlarını belirleyebilme düzeyleri. Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 4(1): 9-14.
- Karaaslan A, Gürkan A (1994)**. Hemşirelik Yüksekokulu öğrencilerinin okuldaki danışmanlık hizmeti ile ilgili görüş ve beklentilerinin incelenmesi. Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 10(1): 31-44.
- Karadağ G, Sertbaş G, Coşkun Gİ (2002)**. Hemşirelerin iş doyumunu ve tükenmişlik düzeyleri ile bunları etkileyen bazı değişkenlerin incelenmesi. Hemşirelik Forumu 5(6):8-15.
- Kömürcü N, Erdoğan N, Eti F ve ark. (1988)**. Marmara Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Hemşirelik bölümü ilk öğrencilerinin mesleği isteyerek seçip seçmeme durumları ile mezun olabilmeleri arasındaki ilişki. II.Ulusal Hemşirelik Eğitimi Sempozyum Kitabı (Uluslararası katılımlı). İstanbul. s.120-129.
- Özcan A, Yiğit R (2000)**. Sağlık Yüksekokulları ve ilk yıllarındaki nicel durumları. Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 4(2):14-21.
- Özsoy SA, Uysal A, Bayık A ve ark. (1999)**. Hemşire öğrencilerin mesleğe ilişkin görüşlerinin ileriye dönük incelenmesi. VII. Ulusal Hemşirelik Kongresi Kitabı. Erzurum.s.345-350.
- Ulusoy F (1992)**. Hemşirelik Yüksekokulu son sınıf öğrencileri mezuniyetten sonra hangi görevlerde çalışmak istiyor? Türk Hemşireler Dergisi 42(4):3-10.